

Gi i ly khai Mi n Đi n lo ng i bà Aung San Suu Kyi b vô hi u hóa

*Nhân d p sinh nh t l n th 66 c a bà Aung San Suu Kyi, b u tình đòi tr t do cho t t c các tù chính tr , tr c c a s quán Mi n Đi n Manila, 17/6/2011.
AFP/Photo/Jay Directo*

« Bà Aung San Suu Kyi b k t trong trò ch i hai m t c a t p đoàn quân s »: qua t a đ trên, Le Figaro truy n đ t l i thái đ c a m t s nhà ly khai Mi n Đi n, không đ ng tình v i vi c lãnh t đ i l p đã « t ra hòa gi i quá m c v i các t ng lính ».

Theo phóng viên c a Le Figaro t Bangkok, m t năm sau ngày đ c tr t do, lãnh t đ i l p Aung San Suu Kyi v n luôn là ni m hy v ng cho m t thay đ i l n t i Mi n Đi n. Chân dung c a bà, v n b c m trong m t th i gian dài, gi đây đ c bày bán kh p n i.

M t gi ng viên đ i h c Mi n Đ i n l u vong t i Chiang Mai cho bi t, b t ch p 14 năm b qu n thúc và các cu c b u c gi m o do gi i t ng l nh ti n hành nh m g t bà ra ngoài, nhà đ i l p v n luôn đ i c r t đông đ o dân chúng ng ng m và ti p t c có m t vai trò tr ng y u trên sân kh u chính tr .

Bertil Lintner, m t trong các chuyên gia xu t s c nh t v chính tr Mi n Đ i n, nhìn th y m i liên h gi a kh năng t p h p và truy n đi các thông đ i p c a nhà l nh đ o đ i l p, v i nh ng thay đ i b t ng trong m y thág g n đây t i Mi n Đ i n.

Ông Bertil Lintner gi i thích, s dĩ gi i c m quy n đã có nh ng nhân nh ng nh : th tù chính tr , n i l ng ki m duy t, thành l p y ban nhân quy n, ... là do h hi u ra m c đ nh h ng l n lao c a « Bà » (tên gi i kính c n mà nhi u ng i dân Mi n Đ i n dùng đ gi Aung San Suu Kyi) trong xã h i, và h làm nh ng chuy n này đ đ c qu c t n i l ng tr ng ph t và đ c b u làm ch t ch luân l u c a Asean vào năm 2014.

Tình hình có v đáng l c quan, tuy nhiên, nhi u ng i nghi ng v t ng lai chính tr c a gi i Nobel Hòa bình.

Theo nhà đ i l p l u vong Kwa Zwa Moe, tr c m t chính quy n luôn luôn do gi i quân s thao túng, nhà đ i l p tránh đ i đ u tr c ti p, mà đi vào các lĩnh v c ít nh y c m v chính tr , nh môi tr ng, s c kh e và các m ng l i xã h i. Nh v y, bà Aung San Suu Kyi ch i trò « mè o v n chu t » v i gi i c m quy n, đang mu n l i đ ng uy tín c a bà.

Tuy nhiên, theo nhà ly khai, n u l nh đ o đ i l p ch bó h p các ho t đ ng c a mình b ng vi c khai tr ng các th viên, phân chia thóc g o cho nh ng ng i thi u đói và khuy n cáo m i ng i nên kiên nh n, ... thì uy tín chính tr c a bà có nguy c b suy s p.

Còn đ i v i nhà chính tr h c Bertil Lintner, chuyên gia v Mi n Đ i n (tác gi cu n sách « Aung San Suu Kyi và cu c chi n vì dân ch c a Mi n Đ i n »), đ t bà Aung San Suu Kyi vào tình th này chính là toan tính c a t ng th ng Thein Sein. « Đ vô hi u hóa Aung San Suu Kyi, t ng th ng Mi n Đ i n làm ra v đ i tho i v i bà, nh ng không bao gi đ cho bà có kh năng th c hi n b t c đ i u gì và hy v ng nh ng ng i ng h bà s th t v ng ».

Trong gi i ly khai, nhi u ng i nhìn nh n m t cách hoài nghi s vi c đ ng Liên đoàn Qu c gia vì Dân ch , tr c đó b ép bu c gi i tán, s p t i s ra đ ng ký l i, và vi c nhà l nh đ o Aung San Suu Kyi s ra ng c dân bi u.

Nhà nghiên c u nhân h c, chuyên v Ph t giáo Mi n Đ i n Gustaaf Houtman, đ a ra nh n đ nh : l nh đ o đ i l p Aung San Suu Kyi đã xây d ng đ c m t s ùng bái đ i v i cá nhân bà, trên n t ng văn hóa Ph t giáo.

Đi i v i dân chúng Mi n Đin, nhà lãnh đ o đ i l p tr thành « v th n dân ch ban phát nh ng đi u t t lành », n th n có th gi i phóng dân chúng kh i áp b c. Nhà chính tr h c Bertil Lintner kh ng đ nh, con đ ng truy c u gi i phóng cá nhân mang tính tâm linh c a nhà lãnh đ o dân ch ít xu t phát t m t ch ng trình hành đ ng chính tr c th , chính đi u này đã tr thành m t đi m y u c a bà.

Tuy nhiên, Le Figaro k t lu n, dù có các đi m y u nh v y, Aung San Suu Kyi v n là ng i đ i đi n cho ni m hy v ng vào m t t ng lai t t h n t i Mi n Đin, sau 50 năm th ng tr c a ch đ đ c tài quân s .

Các c u quân nhân Syria ch ng ch đ c tài yêu c u qu c t can thi p

V xung đ t t i Syria, Libération có chùm bài liên quan đ n tình hình đang tr nên h t s c căng th ng t i Syria. « Tâm s c a các quân nhân đào ngũ Syria », phóng s do đ c phái viên g i v t Liban, đ n l i c a các c u sĩ quan và binh lính đào ngũ. Các quân nhân đào ngũ đã l p ra m t t ch c mang tên Quân đ i Syria t do.

Phóng viên Libération ti p xúc đ c v i đ i úy Abou Farer, m t trong ba ng i sáng l p ra t ch c này, hi n nay đang n náu t i Liban. Nguyên là sĩ quan tình báo trong vòng 30 năm trong quân đ i Syria, ông liên t c trong tình tr ng l n tr n và mang s n m t trái l u đ n trong mình, đ s n sàng t sát, n u có nguy c r i vào tay quân đ i Syria.

T i vùng Wadi Khalid, có kho ng 200 quân nhân đào ngũ. R t nhi u trong s h tham gia vào hàng ngũ quân đ i n i đ y trong hàng ngũ cùng v i viên sĩ quan k trên.

Hi n t i khu v c này, đ ng biên gi i Syria – Liban đã b phong t a t hai phía, đ ng n c n các quân nhân c a l c l ng vũ trang n i đ y quay tr l i t n hành các v t n công.

Libération g p m t c u sĩ quan khác, ng i lãnh đ o m t nhóm kháng chi n g m 45 binh sĩ t i Homs (Syria), n i đ c coi là thánh đ a c a phong trào n i đ y.

Nhi m v mà nhóm vũ trang này t đ t ra cho mình là t n công tiêu di t m i l c l ng quân đ i hay an ninh đ n áp các đoàn bi u tình hòa bình, đ b o v th ng dân. H đ c bi t chú ý đ n các shabiba - l c l ng bán quân s đ a ph ng -, th ng đ n áp dân chúng, theo l nh c a chính quy n. C u sĩ quan đào ngũ, lãnh đ o nhóm chi n binh n i đ y t i Homs đ ngh qu c t can thi p đ b o v phong trào đòi dân ch .

Bài phân tích c a Libération trong h s Syria đ a ra nh n đ nh v b i c nh hi n nay, sau khi quy t đ nh đình ch t cách thành viên c a Syria v a đ c đ a ra, theo đó, b o l c đang tr nên nghiêm tr ng h n, v i vi c phong trào đ u tranh càng tr nên c ng quy t, cùng v i các

đàn áp càng tr nên kh c li t.

Ng i t n n B c Tri u Tiên ph i v t qua nhi u tr ng i đ h i nh p t i Hàn Qu c

V Châu Á, liên quan đ n bán đ o Tri u Tiên, Le Monde có bài « Tr i t n n t do » đ nói v s ph n hàng ngàn ng i ch y tr n kh i ch đ đ c tài toàn tr mi n B c, nói chung và đ c bi t là vi c h đã đ c ti p nh n nh th nào t i mi n Nam.

Phóng viên Le Monde đ a đ c gi t i trung tâm ti p nh n ng i t n n mang tên Tr i Hanawon (« Tr i Th ng nh t »), cách Seoul không xa.

Hi n t i, 750 ng i t m trú đ đây đ c theo h c m t ch ng trình đ c bi t đ có th h i nh p vào cu c s ng t i Hàn Qu c, v n khác xa m t tr i m t v c v i mi n B c. M t trong nh ng nhi m v chính c a các nhân viên trung tâm này, trong ba tháng « th c t p » c a nh ng ng i t n n t mi n B c, là đ m l i cho h « s th ng b ng tâm lý » sau nh ng kh i mà h tr i qua.

Ra kh i tr i t n n, trong th i gian đ u, nh ng ng i B c Tri u Tiên đ c chính ph tr c p ti n đ s ng, nh ng nh ng khó khăn mà h g p ph i là r t nhi u.

Đa ph n là h ph i b t đ u t đ u, vì ngay c nh ng ng i có b ng c p, thì b ng c p y cũng không đ c công nh n. Kho ng 15% ng i t n n r i vào th t nghi p và suy nh c tinh th n. Cu c s ng t i Hàn Qu c đòi h i cá nhân ph i n l c đ c l p, trong khi nh ng ng i đ n t mi n B c dù nghèo kh h n nh ng l i th ng đ c đ m b c trong c ng đ ng.

Le Monde nh n m nh đ n hi n t ng t n n vào Hàn Qu c thông qua các m ng l i i trung gian, l y l phí. Con đ ng v t biên t B c Tri u Tiên ra ngoài th ng thông qua ng biên gi i v i Trung Qu c, vòng vèo qua hàng ngàn cây s qua Lào hay Thái Lan, tr c khi tr v Hàn Qu c. M t chuyên đi nh v y, ng i v t biên t n n ph i tr cho môi gi i t 1.300 đ n 1.950 euro.

Kho ng t 3.000 đ n 5.000 ng i t n n B c Tri u Tiên t i Hàn Qu c ki m đ c ti n đ g i v cho gia đình cũng qua các m ng l i i trung gian nh v y, v i t ng s ti n c tính kho ng 10 tri u euro.

2 tri u ng i thi t m ng trong b p ăn và ch ng trình 100 tri u b p ăn s ch

Hàng năm trên th gi i, có g n 2 tri u ng i thi t m ng trong b p ăn. Đây là thông tin do t

chác Y tá Thá giái đáa ra, đác Le Monde công bá hôm nay.

Nguyên nhân cáa tá vong là do các thiát bá, đá dùng trong báp ăn không báo đám an toàn. Sá láng ngái chát « vì báp ăn » nhá váy là gáp đôi sá ngái tá vong do sát rét và gán báng sángái thiát máng vì Sida.

Mát trong nháng yáu tá nguy hiám hàng đáu là khói báp gây ra ô nhiám không khí, đác biát vái tráem nhá.

Trong thái gian gán đây, nhiáu tá chác quác tá pá trung vào giái quyát các hiám háa tá báp ăn. Liên minh toàn cáu cho báp ăn sách, mát cá chá phái háp hành đáng đã đác láp ra vào tháng 9/2010 đái sá báo trá cáa Liên Hiáp Quác.

Giám đác đáu hành cáa Liên minh này cho biát, sá láp đát 100 báp ăn sách tá đây đán năm 2020. Tháng 2/2011, các chuyên gia tá 42 nác trên thá giái táp háp tái Perou đá khái đáng cho cháng tránh hành đáng thiát láp các tiêu chuán báp ăn an toàn và hiáu quá.

Trang nhát các nhát báo Pháp

Vá thái sá quác tá hôm nay, các báo Pháp đác biát quan tâm đán cuác kháng hoáng Syria, váa bác sang mát giai đán mái, vái viác Liên đoàn á Ráp ra quyát đánh đánh chá quy chá thành viên cáa Syria.

« Al-Assad bá các lãnh đáo á Ráp bá rái » là hàng táa ngay trên đáu trang nhát cáa Le Figaro. « Syria. “Bán vào đám đông, tôi không thá” », Libáration cháy tát.

Tá báo cho biát, trong khi Liên đoàn á Ráp nâng mác cánh báo đái vái Damas, thì nhiáu cáu sĩ quan Syria áng há cuác nái đáy vũ trang cháng chá đá đác tài.

Vá thái sá Châu Âu, Le Figaro đác biát chú ý đán « Nác Ý vái Mario Monti, ngái cháng lái Berlusconi », vái viác thay đái chính phá tái quác gia đang lún sâu vào kháng hoáng, trong khi đá, « Các công ty thám đánh tài chính trong tám ngám cáa Bruxelles » là chá đá sá mát vái nhát báo kinh tá Les Echos.

Tá báo cho bißt, ngày mai, Ủy ban Châu Âu sẽ công bố các quy chế pháp lý mới nhằm giải quyết tình hình hàng hóa của các công ty tham dự nhßt tài chính. « Berline kêu gọi tăng cường quan hệ Pháp-Đßc » là chủ đề chính trên trang nhßt Le Monde.

Ván liên quan đến cuộc khủng hoảng của khu vực đồng euro, l'Humanité chủ yếu đưa « Bßt mißng nhân dân » với bài bình luận : Dân chúng Hy Lạp và Ý không đồng ý quy định nói. Các nhà lãnh đạo chủ chốt của Châu Âu và các thị trường tài chính áp đặt cho họ các chính sách khắc nghiệt.

Ván đề việc làm và lao động được La Croix tập trung theo dõi. Dưới đây hàng đầu « Làm việc một cách khác », tờ báo công bố kết quả của cuộc điều tra đối luận CSA với thái độ đối với việc làm tại Pháp ».